

31993L0112

L 314/38

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

16.12.1993.

KOMISIJAS DIREKTĪVA 93/112/EK**(1993. gada 10. decembris),**

ar kuru groza Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, ar ko nosaka un izklāsta sīki izstrādātu kārtību, kādā izveidojama īpašas informācijas sistēma attiecībā uz bīstamiem preparātiem, īstenojot Direktīvas 88/379/EEK 10. pantu

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Padomes Direktīvu 88/379/EEK (1988. gada 7. jūnijs) par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz bīstamu preparātu klasifikāciju, iepakojšanu un marķēšanu⁽¹⁾, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Direktīvu 93/18/EEK⁽²⁾, un jo īpaši tās 10. panta 2. punktu,

tā kā Direktīvas 88/379/EEK 10. panta 2. punktā ir paredzēts, ka Komisija izstrādā sīki izstrādātus noteikumus par drošības datu lapu informācijas sistēmas īstenošanu attiecībā uz bīstamiem preparātiem; tā kā ar Komisijas Direktīvu 91/155/EEK⁽³⁾ tika noteikti šādi sīki izstrādāti noteikumi;

tā kā Padomes Direktīvā 67/548/EEK (1967. gada 27. jūnijs) par normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz bīstamu vielu klasifikāciju, iepakojšanu un marķēšanu⁽⁴⁾, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Direktīvu 92/21/EEK⁽⁵⁾, un jo īpaši tās 27. pantā ir paredzēts, ka Komisija izstrādā vispārīgus noteikumus par drošības datu lapu izstrādāšanu, izplatīšanu, saturu un formu attiecībā uz bīstamām vielām;

tā kā ir lietderīgi pieņemt vienādus noteikumus par drošības datu lapām attiecībā uz vielām un preparātiem; tā kā Direktīvā 91/155/EEK šāda pieeja tika paredzēta; tā kā tādēļ Direktīva 91/155/EEK ir jāgroza šādā nozīmē;

tā kā, lai nodrošinātu vides aizsardzību, pielikumā ir jāizdara daži grozījumi;

tā kā, ņemot vērā grozījumus Direktīvā 91/155/EEK, attiecīgi jāatceļ tās 4. pants;

tā kā šajā direktīvā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi Komiteja, kas atbild par to direktīvu pielāgošanu tehnikas attīstībai, kuras attiecas uz tehnisko šķēršļu novēršanu bīstamu vielu un preparātu tirdzniecībā,

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Direktīvu 91/155/EEK ar šo groza šādi:

1. Direktīvas 4. pantu atceļ.
2. Pielikumu aizstāj ar šīs direktīvas pielikumu.

2. pants

1. Dalībvalstis pieņem un publicē noteikumus, kas vajadzīgi, lai līdz 1995. gada 1. janvārim izpildītu šīs direktīvas prasības, un tūlīt par to informē Komisiju.

2. Šie noteikumi stājas spēkā 1995. gada 1. janvārī.

Tomēr pastāvošo drošības datu lapu informācijas sistēmu, ko lieto atsevišķās dalībvalstīs, var turpināt lietot līdz 1995. gada 1. jūlijam.

3. Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis pieņem procedūru, kā izdarīt šādas atsauces.

3. pants

Šī direktīva stājas spēkā trešajā dienā pēc publicēšanas *Eiropas Kopienų Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē, 1993. gada 10. decembrī

Komisijas vārdā –

Komisijas loceklis

Yannis PALEOKRASSAS

⁽¹⁾ OV L 187, 16.7.1988., 14. lpp.⁽²⁾ OV L 104, 29.4.1993., 46. lpp.⁽³⁾ OV L 76, 22.3.1991., 35. lpp.⁽⁴⁾ OV 196, 16.8.1967., 1. lpp.⁽⁵⁾ OV L 110, 4.5.1993., 20. lpp.

PIELIKUMS

NORĀDĪJUMI PAR DROŠĪBAS DATU LAPU SAGATAVOŠANU

Šie paskaidrojumi izmantojami par norādījumiem. To mērķis ir nodrošināt, lai katras 3. pantā uzskaitītās obligātās pozīcijas saturs palīdzētu profesionāliem lietotājiem veikt pasākumus, kas vajadzīgi drošības un veselības aizsardzībai darba vietā un vides aizsardzībai.

Informācijai jābūt uzrakstītai īsi un skaidri.

Ņemot vērā vielu un preparātu īpašību plašo diapazonu, dažos gadījumos var būt vajadzīga papildu informācija. Citos gadījumos, kad informācija par konkrētām īpašībām nav nozīmīga vai to sniegt nav tehniski iespējams, tas jāpamato un precīzi jānorāda.

Lai gan pozīciju secība nav obligāta, ieteicams ievērot 3. pantā norādīto secību.

Kad drošības datu lapu pārskata, tās saņēmēji jāinformē par izmaiņām.

1. Vielas/preparāta un uzņēmējdarbības identifikācija.**1.1. Vielas vai preparāta identifikācija.**

Nosaukumam, ko izmanto identifikācijai, jābūt tādām pašām, kāds norādīts marķējumā, kā noteikts Direktīvas 67/548/EEK VI pielikumā.

Var norādīt arī citus iespējamās identifikācijas paņēmienus.

1.2. Sabiedrības/uzņēmuma identifikācija:

- ziņas par personu – ražotāju, importētāju vai izplatītāju – kas veic uzņēmējdarbību Kopienā un kas ir atbildīga par vielas vai preparāta laišanu tirgū,
- minētās personas pilna adrese un tālruna numurs.

1.3. Papildus iepriekšminētajai informācijai saskaņā ar Direktīvas 88/379/EEK 12. pantu norāda sabiedrības un/vai oficiālās padomdevējas iestādes tālruna numuru, pa kuru zvanīt ārkārtas situācijās.**2. Sastāvs/informācija par sastāvdaļām.**

Sniegtajai informācijai jābūt tādai, lai saņēmējs varētu viegli noteikt riskus, kas saistīti ar vielu vai preparātu.

Par preparātu:

- a) sastāvs nav jānorāda pilnībā (sastāvdaļu īpašības un to koncentrācija);
- b) tomēr norāda šādas vielas un to koncentrāciju vai koncentrāciju diapazonu, ja to koncentrācija ir vienāda ar Direktīvas 88/379/EEK 3. panta 6. punkta a) apakšpunktā noteikto vai lielāka par to (ja par piemērotāku neuzskata zemāku robežvērtību):
 - vielas, kas Direktīvas 67/548/EEK nozīmē apdraud veselību,
 - un
 - vismaz tās vielas, uz kurām attiecas atzītas iedarbības robežvērtības saskaņā ar Kopienas noteikumiem, bet uz kurām neattiecas iepriekšminētā direktīva;
- c) iepriekšminēto vielu klasifikāciju (saskaņā ar Direktīvas 67/548/EEK 6. pantu vai I pielikumu) norāda ar simboliem un brīdinājumiem par risku, kas vielām piešķirti, ņemot vērā to radīto veselības apdraudējumu;
- d) ja saskaņā ar Direktīvas 88/379/EEK 7. panta 1. punkta noteikumiem jāievēro konfidencialitāte attiecībā uz konkrētu vielu identitāti, lai nodrošinātu lietošanas drošību, apraksta to ķīmiskās īpašības. Jālieto nosaukums, kas izriet no iepriekšminētās procedūras.

3. **Apdraudējuma identifikācija.**

Īsi un skaidri norāda nozīmīgākos vielas vai preparāta radītos apdraudējumus, jo īpaši kritisko apdraudējumu cilvēkam un videi.

Apraksta svarīgāko kaitīgo iedarbību uz cilvēka veselību un simptomus, kas saistīti ar paredzamajiem vielas vai preparāta lietojumiem un iespējamiem nepareiziem lietojumiem.

Informācijai jāaskan ar izstrādājuma marķējumā norādīto, bet tā nav jāatkārto.

4. **Pirmās palīdzības pasākumi.**

Apraksta pirmās palīdzības pasākumus; tomēr ir svarīgi norādīt, vai ir vajadzīga neatliekama medicīniskā palīdzība.

Informācijai par pirmo palīdzību jābūt īsai un viegli saprotamai cietušajam, klātesošajiem un pirmās palīdzības sniedzējiem. Īsi jāapraksta simptomi un iedarbība. Instrukcijās jānorāda, kas jā dara uzreiz pēc negadījuma un kāda var būt iedarbības pēcietekme.

Informāciju grupē pa atšķirīgiem tematiem pēc iedarbības ceļiem, t.i., ieelpošana, saskare ar ādu un acīm, norīšana.

Norāda, vai ārsta palīdzība ir nepieciešama vai ieteicama.

Attiecībā uz dažām vielām vai preparātiem var būt svarīgi uzsvērt, ka darba vietā jābūt speciāliem līdzekļiem īpašas un neatliekamas palīdzības sniegšanai.

5. **Ugunsdzēsības pasākumi.**

Min prasības attiecībā uz tādu ugunsgrēku dzēšanu, kuru cēlonis ir viela vai preparāts vai kuri izceļas tā tiešā tuvumā, norādot:

- piemērotos ugunsdzēsības līdzekļus,
- ugunsdzēsības līdzekļus, ko drošības apsvērumu dēļ nedrīkst lietot,
- īpašu vielas vai preparāta degšanas procesā radušos produktu un gāzu iedarbības radīto apdraudējumu,
- īpašas aizsargierīces ugunsdzēsējiem.

6. **Pasākumi nejaušas izplūdes gadījumos.**

Atkarībā no konkrētās vielas vai preparāta var būt vajadzīga informācija par:

- *personīgās drošības pasākumiem, piemēram:*
aizdegšanās avotu likvidēšanu, pietiekamas ventilācijas/elpošanas orgānu aizsardzības nodrošināšanu, putekļu daudzuma samazināšanu, kontakta ar ādu un acīm novēršanu,
- *vides drošības pasākumiem, piemēram:*
nenovādīšanu kanalizācijā, aizsargpasākumiem pret nokļūšanu atklātās ūdenskrātuvēs, gruntsūdeņos un augsnē, iespējamo vajadzību brīdināt apkārtnes iedzīvotājus,
- *savākšanas paņēmieniem, piemēram:*
absorbējošo materiālu lietošanu (piemēram, smiltis, diatoniska augsne, skābes saistviela, universāla saistviela, zāģskaidas), gāzu/dūmu daudzuma samazināšanu ar ūdeni, atšķaidīšanu.
Jāapsver arī vajadzība pēc tādām norādēm kā "nelietot, neitralizēt ar..."

NB. Vajadzības gadījumā ņem vērā 8. un 13. punktu.

7. **Lietošana un uzglabāšana.**

7.1. *Lietošana.*

Izklāsta, kādi piesardzības pasākumi vajadzīgi drošai lietošanai, tostarp ieteikumus par tehniska rakstura pasākumiem, piemēram, vietēja un vispārēja ventilācija, pasākumi aerosolu un putekļu veidošanās novēršanai un ugunsdrošības pasākumi, un visas īpašās prasības vai noteikumi, kas attiecas uz vielu vai preparātu (piemēram, ieteicamās vai aizliegtās procedūras un iekārtas), un, ja iespējams, sniedz īsu aprakstu.

7.2. *Uzglabāšana.*

Izklāsta, kādi ir drošas glabāšanas apstākļi, piemēram, kāda ir noliktavu telpu vai tvertņu konstrukcija (tostarp atbalstsienas un ventilācija), kurus materiālus nedrīkst glabāt kopā, kādi ir uzglabāšanas apstākļi (temperatūras un mitruma robežlielumi/intervāls, apgaismojums, inerta gāze u.c.), speciālās elektriskās iekārtas un statiskās elektrības novēršanas pasākumi.

Vajadzības gadījumā norāda maksimāli pieļaujamo uzglabājamo daudzumu. Konkrēti norāda visas īpašās prasības, piemēram, vielas vai preparāta iepakojumam/tarai izmantojamās materiālus.

8. Iedarbības ierobežošana/individuālā aizsardzība.

Šajā dokumentā iedarbības ierobežošana ir visi piesardzības pasākumi, kas jāveic lietošanas laikā, lai samazinātu iedarbību uz darba ņēmējiem.

Pirms kļūst vajadzīgi individuālie aizsarglīdzekļi, jāveic tehniskie pasākumi. Tādēļ sniedz informāciju par sistēmas uzbūvi, piemēram, norobežojumu. Ar šo informāciju papildina ziņas, kas jau sniegtas saskaņā ar 7.1. punktu.

Ar atsaucēm norāda visus īpašos kontroles lielumus, piemēram, robežvērtības vai bioloģiskos standartus. Sniedz informāciju par ieteicamajām uzraudzības procedūrām, un norāda atsauci.

Ja vajadzīga individuālā aizsardzība, precīzi norāda, ar kādiem līdzekļiem nodrošināma pietiekama, piemērota aizsardzība:

— *elpošanas orgānu aizsardzība:*

norāda aizsarglīdzekļus, kas lietojami, strādājot ar bīstamām gāzēm, tvaikiem vai putekļiem, piemēram, autonomie elpošanas aparāti, piemērotas aizsargmaskas un filtri,

— *roku aizsardzība:*

precīzi norāda, kādi cimdi valkājami, strādājot ar vielu vai preparātu. Vajadzības gadījumā norāda papildpasākumus ādas un roku aizsardzībai,

— *acu aizsardzība:*

norāda acu aizsardzības līdzekļu veidu, piemēram, aizsargstikli, aizsargbrilles, sejsargs,

— *ādas aizsardzība:*

ja ir jāaizsargā citas ķermeņa daļas, izņemot rokas, norāda vajadzīgo aizsarglīdzekļu veidu un īpašības, piemēram, priekšauts, zābaki un pilns aizsargtērps. Vajadzības gadījumā norāda īpašus higiēnas pasākumus.

Vajadzības gadījumā atsaucas uz attiecīgajiem CEN (Eiropas Standartizācijas komitejas) standartiem.

9. Fizikālās un ķīmiskās īpašības.

Šajā punktā vajadzības gadījumā iekļauj šādu informāciju par vielām vai preparātiem.

Izskats:

norāda piegādātās vielas vai preparāta agregātstāvokli (cietviela, šķidrums vai gāze) un krāsu.

Smarža:

ja smarža ir jūtama, sniedz tās īsu raksturojumu.

pH:

norāda piegādātās vielas vai preparāta, vai ūdens šķīduma pH; pēdējā gadījumā norāda arī šķīduma koncentrāciju.

Viršanas punkts/viršanas temperatūras diapazons:

Kušanas punkts/kušanas temperatūras diapazons:

Uzliesmošanas temperatūra:

Uzliesmojamība (cietvielām, gāzēm):

Pašaiždegšanās:

Sprādzienbīstamība:

Oksidētājīpašības:

Tvaika spiediens:

Relatīvais blīvums:

Šķīdība: — *šķīdība ūdenī:*

— *šķīdība taukos (jānorāda šķīdināšanai lietotā eļļa):*

} Direktīvas 67/548/EEK nozīmē

Sadalījuma koeficients: šķīdības n-oktanolā attiecība pret šķīdību ūdenī:

Citi dati:

norāda svarīgus drošības datus, piemēram, tvaiku blīvumu, sajaukšanās spēju, iztvaikošanas ātrumu, vadītspēju, viskozitāti utt.

Iepriekšminētās īpašības jānosaka saskaņā ar specifikācijām Direktīvas 67/548/EEK V pielikuma A daļā vai ar kādu citu pielīdzināmu metodi.

10. Stabilitāte un reaģētspēja.

Norāda vielas vai preparāta stabilitāti un bīstamu reakciju iespējamību noteiktos apstākļos.

Apstākļi, kurus nedrīkst pieļaut.

Uzskaita tāds apstākļus kā temperatūra, spiediens, gaisma, trieciens u.c., kas var izraisīt bīstamu reakciju, un, ja iespējams, sniedz īsu aprakstu.

Materiāli, no kuriem jāizvairās.

Uzskaita tāds materiālus kā ūdens, gaiss, skābes, sārmis, oksidējošas vielas vai jebkuras citas vielas, kas var izraisīt bīstamu reakciju, un, ja iespējams, sniedz īsu aprakstu.

Bīstami sadalīšanās produkti.

Uzskaita tās kaitīgās vielas, kas, vielai vai preparātam sadaloties, izdalās bīstamā daudzumā.

NB. Īpašu uzmanību pievērš:

- vajadzībai pievienot stabilizatorus un to klātbūtnei,
- bīstamas eksotermiskas reakcijas iespējamībai,
- ja iespējams, drošībai, kad mainījies vielas vai preparāta fiziskais izskats,
- kaitīgiem sadalīšanās produktiem, kas var veidoties saskarē ar ūdeni,
- tādas degradācijas iespējamībai, kuras dēļ veidojas nestabili savienojumi.

11. Toksikoloģiskā informācija.

Šajā iedaļā īsi, bet pilnīgi un saprotami apraksta dažādu veidu toksisko iedarbību (iedarbību uz veselību), kas var rasties, ja lietotājs nonāk saskarē ar vielu vai preparātu.

Raksturo vielas vai preparāta bīstamo iedarbību uz veselību, pamatojoties uz praktiskiem novērojumiem un zinātnisku eksperimentu secinājumiem. Ietver informāciju par dažādiem iedarbības ceļiem (ieelpošana, norīšana, saskare ar ādu vai acīm) un apraksta simptomus, kas saistīti ar fizikālajām, ķīmiskajām un toksikoloģiskajām īpašībām.

Apraksta izpētīto kavēto, tūlītējo un hronisko iedarbību, kas rodas īslaicīgas un ilgstošas iedarbības dēļ: piemēram, sensibilizācija, kancerogenitāte, mutagenitāte un reproduktīvā toksicitāte, tostarp teratogenitāte un narkoze.

Ņemot vērā informāciju, kas jau paredzēta 2. punktā "Sastāvs/informācija par sastāvdaļām", var būt vajadzīgs norādīt, ka konkrētām preparāta sastāvdaļām ir īpaša ietekme uz veselību.

12. Ekoloģiskā informācija.

Precizē vielas vai preparāta iespējamo ietekmi, uzvedību un iedarbību uz vidi. Tādu pašu informāciju sniedz arī par vielu un preparātu bīstamajiem sadalīšanās produktiem.

Turpmāk uzskaitīti attiecīgas ekoloģiskās informācijas piemēri:

- mobilitāte:
- ziņas par izpētīto vai paredzamo izplatīšanos vides sektoros,
 - virsmas spraigums,
 - absorbcija/desorbcija,
 - citas fizikāli ķīmiskās īpašības, skatīt 9. punktu;

- degradācijas spēja:
- biotiskā un abiotiskā noārdīšanās,
 - aerobā un anaerobā noārdīšanās,
 - noturība;

- uzkrāšanās:
- bioakumulācijas potenciāls,
 - biopalielināšana.

Īslaicīga un ilglaicīga ietekme:

- ekotoksiskums attiecībā uz:
- ūdens organismiem,
 - augsnes organismiem,
 - augiem un sauszemes dzīvniekiem;

citāda kaitīga ietekme:

- ozona noārdīšanās spēja,
- spēja fotoķīmiski veidot ozonu,
- spēja veicināt globālo sasilšanu,
- ietekme uz ūdeņu attīrīšanas iekārtām;

Piezīmes

Nodrošina, ka ekoloģiskā informācija tiek sniegta saskaņā ar citiem drošības datu lapas punktiem, jo īpaši 6., 7., 13. un 15. punktā ietvertie norādījumi par uzraudzītām izplūdēm, pasākumiem ar negadījumiem saistītu izplūžu gadījumos, transportu un iznīcināšanu.

Kamēr nav kritēriju, pēc kādiem novērtē preparāta ietekmi uz vidi, informāciju par iepriekšminētajām īpašībām sniedz attiecībā uz preparātā esošajām vielām, kas klasificētas kā bīstamas videi.

13. Apsvērumi, kas saistīti ar iznīcināšanu.

Ja vielas vai preparāta (pārpalikumu un atkritumu, kas rodas paredzamā lietojumā) iznīcināšana var būt bīstama, šie atlikumi jāapraksta un jāsniedz ziņas par attiecīgajiem drošības pasākumiem.

Norāda piemērotus vielas vai preparāta un tā piesārņotā iepakojuma iznīcināšanas paņēmienus (sadedzināšana, pārstrāde, apglabāšana poligonā u.c.).

Piebilde

Atsauca uz visiem Kopienas noteikumiem, kas attiecas uz atkritumiem. Ja šādu noteikumu nav, ir lietderīgi lietotājam atgādināt, ka, iespējams, ir spēkā attiecīgi valsts vai reģionālie noteikumi.

14. Informācija par transportu.

Norāda visus īpašos piesardzības pasākumus, par ko lietotājam jāzina vai kas tam jāveic attiecībā uz pārvadāšanu un ieviešanu vai izvešanu no savām telpām.

Var sniegt arī papildu informāciju, kas paredzēta Apvienoto Nāciju Organizācijas ieteikumos un citos starptautiskos līgumos par bīstamu kravu pārvadāšanu un iepakojumu.

15. Informācija par reglamentējošām normām.

Informāciju uz marķējuma sniedz saskaņā ar direktīvām, kas attiecas uz bīstamu vielu un preparātu klasifikāciju, iepakojšanu un marķēšanu.

Ja uz vielu vai preparātu, uz ko sagatavota šāda drošības datu lapa, saistībā ar cilvēka vai vides aizsardzību attiecas īpaši Kopienas noteikumi (piemēram, tirdzniecības un lietošanas ierobežojumi, robežvērtības iedarbībai darba vietā), tie, cik iespējams, jānorāda. Saņēmēju uzmanība jāpievērš arī valsts tiesību aktiem, ar ko ievieš minētos noteikumus.

Datu lapā ieteicams arī atgādināt, ka saņēmējiem jāievēro visi citi attiecīgie valsts pasākumi.

16. Cita informācija.

Norāda visu pārējo informāciju, kas var būt svarīga attiecībā uz drošību, veselību un vides aizsardzību, piemēram:

- norādījumus par apmācībām,
- ieteicamos lietošanas veidus un ierobežojumus,
- papildu informāciju (rakstveida atsauces un/vai speciālu kontaktpunktu),
- drošības datu lapas sagatavošanai izmantoto galveno datu uzzīņas avotus.

Norāda arī datu lapas izdošanas dienu, ja tā nav norādīta citur.
